

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เด็กเป็นบุคคลสำคัญที่จะเติบโตเป็นกำลังของชาติและของโลก ดังกระแสพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ที่พระราชทานเนื่องในโอกาสปีเด็กสากล พุทธศักราช 2522 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2524) ดังนี้

คงจะไม่เป็นการผิดอะไรที่ข้าพเจ้าจะพูดว่า เด็กเป็นผู้ที่จะได้รับช่วงทุกสิ่งทุกอย่างต่อจากผู้ใหญ่รวมทั้งภาระรับผิดชอบในการดำรงรักษาความผาสุกสงบของประชากรในโลก ดังนั้นเด็กทุกคนจึงสมควรและจำเป็นที่จะต้องได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่างถูกต้องเหมาะสม ให้ความสามารถสร้างสรรค์ประโยชน์ต่างๆ พร้อมทั้งการฝึกหัดเกลาความคิดจิตใจให้ปราณีต ให้มีศรัทธามั่นคงในคุณความดี มีความประพฤติเรียบร้อย สุจริตและมีปัญญาฉลาด แจ่มใสในเหตุในผล

หน้าที่นี้เป็นของทุกคนที่จะต้องร่วมมือกันกระทำโดยพร้อมเพรียงสม่ำเสมอ คือ ผู้ที่เกิดก่อน ผ่านชีวิตมาก่อนจะต้องส่งเคราะห์ อนุเคราะห์ให้ผู้เกิดมาภายหลัง ด้วยการถ่ายทอดความรู้ ความดีและประสบการณ์อันมีค่าทั้งปวงให้ด้วยความเมตตาเอ็นดูและด้วยความบริสุทธิ์ใจให้เขาทราบให้เขาเข้าใจและสำคัญที่สุดให้เขารู้จักคิดด้วยเหตุผลที่ถูกต้อง จนเห็นจริงด้วยตนเองได้ในความเจริญและความเสื่อม

โดยนัยนี้บิดามารดาจึงต้องสอนบุตรธิดา พี่จะต้องสอนน้อง คนรุ่นใหญ่จึงต้องสอนคนรุ่นเล็กและเมื่อคนรุ่นเล็กเป็นผู้ใหญ่ขึ้น จึงต้องสอนคนรุ่นหลังต่อ ๆ ไปไม่ให้ขาดสาย ความรู้ ความเจริญองกงามทั้งมวลจึงจะแพร่ไพศาลไปได้ไม่มีประมาณ เป็นพื้นฐานของความวัฒนาผาสุกอันยั่งยืนในโลกสืบไป

มาซารุ อิบูกะ (2528) พบว่าเซลล์สมองของคนเรามีหนึ่งหมื่นสี่พันล้านเซลล์ เส้นสายสัมพันธ์ของเซลล์สมองจะเพิ่มตัวอย่างรวดเร็ว 70-80% ของสายใยทั้งหมดจะก่อรูปภายในอายุ 3 ปี ความเจริญเติบโตของเส้นสายสมองนี้ ทำให้นักสมองเพิ่มขึ้นและจะเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าภายในอายุ 6 เดือน เมื่ออายุถึง 3 ปี จะหนักถึง 80% ของสมองผู้ใหญ่

นิตยา คชภักดี (2528) กล่าวว่า เด็กจะเรียนรู้สิ่งต่างๆ จากรอบข้าง พ่อแม่ก็คือโลกของเด็ก สัมผัสต่าง ๆ ทำให้สมองเด็กเจริญเติบโตยิ่งขึ้น ดังนั้นเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีความรัก ความเอาใจใส่เด็กดีชอบทำให้เด็กเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในภายหน้า

แต่เด็กที่อาศัยอยู่ในชุมชนแออัดเป็นเด็กที่ด้อยโอกาสทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นเชิงเศรษฐกิจ การศึกษาและอนามัย ประทีป อึ้งทรงธรรม ฮาตะ (2529) กล่าวว่า ถ้านำดัชนีความจำเป็นพื้นฐานมาวัดผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนแออัดจะอยู่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ด้านความรู้ของผู้ปกครองเด็กนั้น จากการสำรวจของ Dr.bernard brugere (มูลนิธิเด็กอ่อนในสลัม, 2531) แห่งองค์การเมดแชนด์มองด์ ประเทศฝรั่งเศส พบว่า ที่ชุมชนสามัคคีธรรมอ่อนนุช มีแม่ที่อาศัยอยู่ในชุมชนถึงร้อยละ 11 ที่ไม่เคยเข้ารับการศึกษามีถึงร้อยละ 61.7 ที่ได้รับการศึกษาเพียงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นอกจากนี้รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนยังน้อยมาก เมื่อเทียบกับจำนวนสมาชิก 5 - 6 คนในจำนวนร้อยละ 50 ของประชากรในชุมชนแออัดคลองเตย (Maier, 1987) ดังตารางเปรียบเทียบอาชีพและรายได้

ตารางที่ 1 ตารางเปรียบเทียบอาชีพ รายได้และจำนวนร้อยละของประชากรในชุมชนแออัดคลองเตย

รายได้ (บาท)	อาชีพ	จำนวนร้อยละของประชากรใน ชุมชนแออัด
ต่ำกว่า 2,000	หาบเร่, เก็บถุงพลาสติก ที่ใช้แล้ว, ขายของเก่า, เหลาไม้ไผ่มาทำไม้เสียบ ลูกชิ้น	50
ต่ำกว่า 3,000	หาบผลไม้ขาย, ลับมีด, ขายสลากกินแบ่งรัฐบาล	25
ต่ำกว่า 4,000	ขายของในตลาด	10
4,000-8,000	ทำงานบาร์, ขายยาเส้นคิด เจ้าของบ้านเช่า	15

จากตารางเปรียบเทียบอาชีพและรายได้ดังกล่าวข้างต้น ทำให้เห็นภาพว่าฐานะทางเศรษฐกิจของพ่อแม่หรือของครอบครัว เป็นสภาพแวดล้อมอีกสิ่งหนึ่งของเด็กที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก ดังที่รุ่งเรือง บุญญไพโรจน์ (ม.ป.ป.) กล่าวว่า หากครอบครัวมีภาระบีบคั้นทางเศรษฐกิจ หรือมีความยากจนมากจะทำให้มีผลเสียต่อการปฏิบัติภารกิจในด้านการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่ลูก ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองต้องใช้เวลาด้านในการทำมาหากิน ส่วนงานคา ณ กลาง (2511) กล่าวถึงอิทธิพลของพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ที่มีผลต่อความสำเร็จของงานของเด็กไว้ตอนหนึ่งว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวเป็นสภาพแวดล้อมอีกสิ่งหนึ่งของเด็กตั้งแต่เกิดมารดาที่มีฐานะทางการเงินดีย่อมมีปัจจัยที่จะเตรียมสิ่งจำเป็นและไม่จำเป็นไว้ให้ลูกได้ดีกว่ามารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจการเงินไม่ดี ซึ่งแม้ว่าจะมีความรักใคร่พอ ๆ กัน การเตรียมเท่ากันแต่ไม่มีกำลังทางการเงินพอที่จะทำได้สมใจ ทั้งนี้ย่อมรวมไปถึงสภาพของเคหสถานที่อยู่อาศัย ความสะอาดถูกหลักอนามัยที่ฐานะทางเศรษฐกิจจะอำนวยความสะดวก ซึ่งเป็นภาระเตรียมไว้ให้แก่เด็กที่เกิดมาอยู่ในสภาพนั้น ๆ ด้วย

สภาพเศรษฐกิจที่บีบรัดตัวทำให้ พ่อ แม่ ต้องออกจากบ้านไปทำงานเพื่อช่วยครอบครัวหารายได้ ทำให้ไม่มีเวลาหรือมีเวลาน้อยที่จะอยู่ดูแลลูกจึงต้องให้ผู้อื่นเลี้ยงดูลูกแทน ปัญหาต่าง ๆ จึงตามมา ดังที่คณะกรรมการวิเคราะห์ปัญหาเยาวชนสุราษฎร์ธานีได้ทำข้อสรุปไว้ข้อหนึ่งว่า เด็กที่ไม่ได้รับความมั่นคงและความอบอุ่นเพียงพอ เช่นผู้ใหญ่มีงานมากไม่มีเวลาอยู่ดูแลเด็ก เมื่อเด็กกลับมาถึงบ้านก็จะอยู่ตามลำพัง ถ้าได้สิ่งแวดล้อม หรือ บุคคลแวดล้อมไม่ดีจะทำให้เสียเด็กได้ง่าย (สมาคมคหเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2522)

ประกอบ คูปริตัน (ปัญญา เจริญวงศ์, 2534) หนึ่งในคณะกรรมการมูลนิธิเด็กอ่อนในสลัมยังได้กล่าวอีกว่า การที่บิดามารดาต้องช่วยกันทำมาหากิน ไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่เด็ก เพราะผลกระทบจากสังคมยุคติดต่อ ทำให้เกิดปัญหาที่ตามมาคือ เด็กขาดความรักและไม่ได้รับการกระตุ้นให้เกิดพัฒนาการด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม และเด็กที่ขาดความรักความเอาใจใส่ถูกปล่อยปละละเลย ต่อมพิทูอิตารี (Pituitary) ซึ่งเป็นต่อมสร้างการเจริญเติบโตจะหยุดสร้างฮอร์โมนที่จะไปพัฒนาร่างกายตามปกติ ทำให้เด็กที่อายุ 6 ปี มีลักษณะรูปร่างร่างกายเหมือนอายุ 3 ปีครึ่ง (Gardner, 1972)

จากการสำรวจของ Maire, Fr. J. (1987) ในชุมชนแออัดคลองเตยพบว่ามีเด็ก ๆ ที่ถูกปล่อยปละละเลยและให้อยู่ตามลำพังกับผู้สูงอายุถึงร้อยละ 50 ส่วนเด็กในชุมชนเทพประทานจะมีพัฒนาการด้านการใช้กล้ามเนื้อเล็ก และการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานถึง

ร้อยละ 70 ซึ่งสาเหตุดังกล่าวอาจมาจากการที่เด็กไม่ได้รับการกระตุ้นให้ช่วยตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน เช่น การรับประทานอาหาร รวมทั้งการขาดเครื่องเล่นและสถานที่เด็กจะได้กระโดด ปีนป่าย ห้อยโหน(ประนอม รอดคำดี, 2528) ซึ่งตรงกับที่ ประทีป อึ้งทรงธรรม ฮาตะ (2526) กล่าวว่า ในสัปดาห์ที่ยังไม่ได้พัฒนา เด็ก ๆ ตั้งแต่เล็กจนโตไม่รู้จักเครื่องเล่นเมื่อเขาได้เล่นจะเล่นเสียจนพังยับไปกับมือ เพราะกลัวคนอื่นจะทำพังเสียก่อน

จากที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้เห็นว่า การอบรมเลี้ยงดูมีผลต่อพัฒนาการและการเจริญเติบโตของเด็กทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ดังนั้นครูซึ่งเปรียบเสมือนพ่อแม่ของเด็ก จึงควรช่วยเสริมสร้างโอกาสที่เด็กในชุมชนแออัดขาดหายไป ด้วยการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวเพื่อพัฒนาจลนวิสัยด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่ให้แก่เด็กปฐมวัยเพื่อให้เด็กได้ฝึกฝนและทำกิจกรรมอย่างสม่ำเสมออันจะเป็นผลให้เด็กได้ใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ได้เต็มที่และเป็นการพัฒนาร่างกายในส่วนใหญ่ ๆ ก่อนที่จะพัฒนาไปสู่ส่วนย่อย ๆ คือกล้ามเนื้อมัดเล็ก

นอกจากนี้ Piaget (1962) ยังกล่าวถึงการพัฒนาทางสติปัญญาของเด็กว่าการเล่นที่ใช้ประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว(Sensorimotor Stage) จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ด้วยการใช้ประสาทสัมผัสต่าง ๆ เช่น ตา หู การจับต้องสัมผัสสิ่งแวดล้อมทำให้เด็กได้รับข้อมูลและปรับขยายข้อมูลต่าง ๆ อันเป็นการช่วยพัฒนาโครงสร้างทางสติปัญญาของเด็ก

Froëble (Watson, 1968) ถือว่า การให้ประสบการณ์ที่ถูกต้องแก่เด็กนั้นควรส่งเสริมพัฒนาการของเด็กให้เจริญขึ้น ด้วยการกระตุ้นโดยใช้การเล่นและกิจกรรมเป็นเครื่องมือ เพราะเด็กปฐมวัยเป็นวัยที่ไม่อยู่นิ่งต้องการที่กว้างสำหรับเคลื่อนไหวไปมาการบังคับให้อยู่นิ่ง ๆ อย่างมีระเบียบวินัยเป็นสิ่งสกัดกั้นความคิดและสติปัญญาเด็ก

Gesell ได้แนะนำหลักการตรวจสอบพัฒนาการทางสมอง ด้วยการตรวจสอบพฤติกรรม (Behavior) ประกอบด้วย 4 ลักษณะคือ (ถนอมวงศ์ กฤษณ์เพชร, ม.ป.ป.)

1. พฤติกรรมทางด้านเคลื่อนไหว (Motor Behavior) เป็นความสามารถของร่างกายในด้านการเคลื่อนไหวพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงระดับการเจริญของสมอง ประกอบด้วยพัฒนาการแบบส่วนรวม(กล้ามเนื้อมัดใหญ่)และเฉพาะอย่าง หรือประณีต(กล้ามเนื้อมัดเล็ก) (Gross and Fine Motor)

Gross Motor หรือกล้ามเนื้อมัดใหญ่ เป็นกล้ามเนื้อที่ช่วยในการทรงตัวของรูปร่าง

การทำกิจกรรมต่าง ๆ กล้ามเนื้อมัดใหญ่ช่วยทำให้เด็กเคลื่อนไหวหรือส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ได้คล่องแคล่วและมีประสิทธิภาพก่อนที่จะพัฒนาไปสู่กล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่ต้องใช้กล้ามเนื้อใหญ่ เช่นการตั้งไข่ การเดิน การกระโดด การขว้างและการวิ่ง เป็นต้น

Fine Motor ได้แก่กล้ามเนื้อเล็กซึ่งควบคุมกล้ามเนื้อตา ปากและการใช้มือ และนิ้ว หยิบ จับและวาง เป็นต้น

2. พฤติกรรมทางด้านการปรับตัว (Adaptive Behavior) เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความสามารถในการประสานงานระหว่างระบบการเคลื่อนไหวกับระบบความรู้สึก (Motor Sensory Co-ordination) ต้องอาศัยการทำงานร่วมกันกับอวัยวะหลายแห่ง เช่นการประสานกันระหว่างมือกับตา ตากับเท้า และมือกับเท้า เป็นต้น

3. พฤติกรรมทางด้านการสื่อสาร (Language Behavior) เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความพร้อมในการทำงานของระบบประสาทและของร่างกาย ใช้เป็นเครื่องแสดงความต้องการ ความเข้าใจหรือแสดงออกซึ่งความรู้สึกต่าง ๆ ให้ผู้อื่นรับรู้

4. พฤติกรรมทางด้านนิสัยส่วนตัวและสังคม (Personal - Social Behavior) เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความสามารถในการปรับตัวภายใต้อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมและสภาพความเป็นจริง เป็นการปรับตัวระหว่างบุคคลกับบุคคล บุคคลกับกลุ่ม ซึ่งการปรับตัวจะเปลี่ยนแปลงตามสิ่งแวดล้อม ความต้องการของสังคม การเลี้ยงดูตลอดจนวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณี

จากหลักการและเหตุผลรวมทั้งข้อคิดที่ประมวลได้ ทำให้ผู้วิจัยซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในมูลนิธิเด็กอ่อนในสลัม ซึ่งอยู่ในชุมชนแออัดคลองเตย มีความสนใจที่จะศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวที่มีต่อการพัฒนาจลนวิสัยด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่ของเด็กปฐมวัย อายุ 2 ถึง 3 ปี ที่มีพัฒนาการต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานในชุมชนแออัด กรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวที่มีต่อการพัฒนาจลนวิสัยด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่ของเด็กปฐมวัย อายุ 2 ถึง 3 ปี ที่มีพัฒนาการต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานในชุมชนแออัด กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย

จากการที่สภาพปัญหาเศรษฐกิจบีบรัดตัว ทำให้พ่อแม่เด็กที่อาศัยอยู่ในชุมชนแออัดต้องชวนหาหารายได้มาช่วยเหลือครอบครัว ไม่มีเวลาเลี้ยงดู (ปัญหา เจริญวงศ์, 2534) จึงต้องปล่อยเด็กให้อยู่ตามลำพัง หรือให้พี่ที่อายุไม่ห่างกับน้องมากคอยเลี้ยงและดูแลน้อง ซึ่งผู้เป็นพี่ก็ไม่มีความรู้ในเรื่องเด็กแต่อย่างใด หรือแม้แต่การปล่อยให้ผู้สูงอายุเป็นผู้เลี้ยงดูเด็กเหล่านี้

ซึ่งมีจำนวนถึงร้อยละ 50 (Maire, Fr. J. 1987) ในขณะที่เด็กวัยนี้ เป็นวัยที่ชอบการเคลื่อนไหว ไม่ชอบอยู่นิ่ง ๆ มีความอยากรู้ อยากเห็น อยู่ตลอดเวลา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2531) ทำให้ผู้สูงอายุใช้วิธีการควบคุมเด็กไม่ให้ชุกช่น โดยปล่อยให้เด็กอยู่แต่ในเปล หรืออาจควบคุมให้อยู่แต่ในที่อื่นจำกัด เด็กจึงไม่มีโอกาสได้ทำกิจกรรมการเคลื่อนไหวใด ๆ นอกจากนี้ยังรวมไปถึงการที่เด็กขาดเครื่องเล่นและสถานที่ที่เด็กจะได้กระโดด ปีนป่าย ห้อยโหน (ประนอม รอดคำดี, 2528) ทำให้เด็กเหล่านี้มีพัฒนาการด้านการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานถึงร้อยละ 70 ดังนั้นผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานในการวิจัยว่า

เด็กอายุ 2 ถึง 3 ปี ที่มีพัฒนาการต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานในชุมชนแออัดที่ทำกิจกรรมการเคลื่อนไหวด้านกล้ามเนื้อใหญ่จะมีคะแนนพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อใหญ่ได้แก่ พัฒนาการส่วนหัวไหล่ แขน ขา การทรงตัวและการประสานงานของกล้ามเนื้อสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นเด็กที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชุมชนแออัดคลองเตย ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 30 คน และมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดดังนี้

1.1 เป็นเด็กที่มีอายุ 2 ถึง 3 ปี มีภาวะโภชนาการปกติด้วยการใช้ตารางบันทึกการเจริญเติบโต ของกองโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เป็นเครื่องตัดสิน และมีพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อใหญ่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของเด็กไทยด้วยการใช้เครื่องมือวัดพัฒนาการเด็กของเคนเวอร์ เป็นเครื่องตัดสิน

1.2 ไม่มีความพิการหรือความบกพร่องทางร่างกายใด ๆ ทั้งสิ้น

2. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง เป็นวิธีการฝึกทักษะการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อใหญ่ คือ หัวไหล่ แขน ขา กล้ามเนื้อที่ใช้ในการทรงตัวและการประสานงาน

3. ระยะเวลาในการทดลอง ทดลองสอนเป็นเวลา 9 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน (จันทร์ - พฤหัสบดี) วันละ 2 ช่วงเวลา คือ ช่วงเช้าและช่วงบ่าย ช่วงละ 10 - 15 นาที ส่วนวันศุกร์ช่วงเช้าฝึกทบทวนกิจกรรมตลอดสัปดาห์และช่วงบ่ายประเมินผลกิจกรรม ช่วงละ 20 นาที

4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น

4.1 ตัวแปรต้น (Independent variable) คือกิจกรรมการเคลื่อนไหวด้านกล้ามเนื้อเนื้อมัดใหญ่ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมการทรงตัว การยืน การเดิน การวิ่ง การกระโดด การขว้างปาและโยน

4.2 ตัวแปรตาม (Dependent variable) คือคะแนนพัฒนาจลนวิสัยด้านกล้ามเนื้อเนื้อมัดใหญ่ ได้แก่

4.2.1 คะแนนพัฒนาการส่วนหัวไหล่ แขน

4.2.2 คะแนนพัฒนาการส่วนขา

4.2.3 คะแนนพัฒนาการ การทรงตัวและการประสานงานของกล้ามเนื้อ

5. การวิจัยครั้งนี้ เพื่อจัดกิจกรรมพัฒนาจลนวิสัยด้านกล้ามเนื้อเนื้อมัดใหญ่กับเด็กที่อาศัยอยู่ในชุมชนแออัดที่มีภาวะโภชนาการปกติ แต่มีพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเนื้อมัดใหญ่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของเด็กไทย หากจะมีการนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้กับเด็กทั่วไปจึงต้องปรับให้เหมาะสม

ข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัย

1. เด็กที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรนี้มีผู้ปกครองที่ใช้ผู้มีอาชีพครู หรือผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาในระดับปฐมวัยหรือผู้ที่มีความรู้ในเรื่องพัฒนาการเคลื่อนไหวของเด็กปฐมวัย ดังนั้นจึงไม่เคสสอนหรือให้ความรู้ในเรื่องการเคลื่อนไหวแก่เด็กได้ อันเป็นผลให้เด็กเหล่านี้ขาดทักษะในการเคลื่อนไหวร่างกายด้านกล้ามเนื้อเนื้อมัดใหญ่

2. การวิจัยนี้ไม่มีการแบ่งเรื่องเพศของเด็ก

3. กล้ามเนื้อมัดใหญ่ที่ต้องการเน้นเฉพาะในที่นี้คือ กล้ามเนื้อส่วนหัวไหล่ แขน ขา กล้ามเนื้อที่ใช้ในการทรงตัวและประสานงาน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

กิจกรรมการเคลื่อนไหว หมายถึง กิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในการฝึกทักษะการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อเนื้อมัดใหญ่ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรมในกลุ่มย่อย ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ได้แก่การเดิน การทรงตัว การยืน การวิ่ง การกระโดด การขว้างปาและโยน

จลนวิสัย หมายถึง การเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อภายใต้การสั่งงานของระบบประสาทอย่างมีประสิทธิภาพ

กล้ามเนื้อใหญ่ หมายถึง กล้ามเนื้อที่เด็กใช้ในการเคลื่อนไหวร่างกายในที่นี้เน้นเฉพาะหัวไหล่ แขน ขา กล้ามเนื้อที่ใช้ในการทรงตัวและการประสานงาน

การพัฒนาจนวิสัยด้านกล้ามเนื้อใหญ่ หมายถึง การเพิ่มทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายด้านกล้ามเนื้อใหญ่ ซึ่งในที่นี้ได้แก่หัวไหล่ แขน ขา กล้ามเนื้อที่ใช้ในการทรงตัวและการประสานงานภายใต้การสั่งงานของระบบประสาทให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ผลของการใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหว หมายถึง คะแนนที่ได้จากการวัดด้วยแบบทดสอบวินิจฉัยการเคลื่อนไหวด้านกล้ามเนื้อใหญ่ สำหรับเด็กวัย ๒ ถึง ๓ ปี ของกลุ่มทดลองที่สูงขึ้นหลังการทดลอง

เด็กอายุ ๒ ถึง ๓ ปี ที่มีพัฒนาการต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน หมายถึง เด็กที่อาศัยอยู่ในชุมชนแออัด กรุงเทพมหานครและเด็กเหล่านี้มีภาวะโภชนาการปกติ โดยใช้ตารางแบบบันทึกการเจริญเติบโต ของกองโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เป็นเครื่องตัดสิน แต่มีพัฒนาการทางด้านกล้ามเนื้อใหญ่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของเด็กไทย โดยใช้เครื่องมือวัดพัฒนาการเด็กของเคนเวอร์ เป็นเครื่องตัดสิน

ชุมชนแออัดหมายถึง ชุมชนที่มีสภาพและลักษณะที่พักอาศัยหนาแน่นไร้ระเบียบ ชำรุดทรุดโทรม ประชาชนที่อาศัยมีรายได้น้อย อยู่กันอย่างแออัด มีสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมเป็นอันตรายต่อสุขภาพ อนามัยและความปลอดภัยของผู้อยู่อาศัย ซึ่งชุมชนแออัดในที่นี้คือชุมชนแออัดคลองเตย เป็นชุมชนที่มูลนิธิเด็กอ่อนในสลัมให้ความช่วยเหลือและแนะนำความรู้ต่าง ๆ แก่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางให้ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐบาลและเอกชนได้ตระหนักถึงบทบาทของตนในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพทางภาษาให้แก่เด็กในชุมชนแออัด
2. เป็นการให้การศึกษาและฝึกอบรมความรู้ให้แก่ครู ผู้ดูแลเด็กที่อาศัยอยู่ในชุมชนแออัดกรุงเทพมหานคร ให้รู้จักเลือกกิจกรรมและประสบการณ์ที่เหมาะสมในการพัฒนาจนวิสัยของเด็กในระดับนี้
3. เป็นแนวทางสำหรับผู้ปกครองให้มีความรู้เกี่ยวกับการฝึกเด็กในชีวิตประจำวัน เพื่อพัฒนาคุณภาพทางภาษาของเด็กให้ดีขึ้น